

[Jørgen Gram.]

Lad gå i krigstid, da må man finde sig i meget, men nu i 1949 må jeg opfordre landbrugsministerens stedfortræder — eller landbrugsministeren — til at sige til sin højtærede kollega, handelsministeren: nu må sluserne lukkes meget mere op for varer af alle slags.

Landbruget producerer af karsken bælg, der er flere penge at betale med; desuden får vi penge gennem Marshallhjælpen. Så er tiden inde til, at vareforsyningsdirektoratets greb om hele erhvervslivet afskaffes, og dette vil indvirke på det foreliggende lovforslag. Dette vil sige, at så kan der laves bytteforretninger i det psykologiske øjeblik, da en handel er mulig. Som det er nu, går den ene forretning fløjten efter den anden, fordi vi ikke her i landet er ene om at sælge og købe, og vareforsyningsdirektoratets indgående undersøgelser, der som oftest ender i afslag, gør handelens folk næsten modløse. For det er ikke mindst i handelen sådan, at der må smedes, medens jernet er varmt.

Jeg angriber ikke her embedsmændene personlig, men det er de direktiver, efter hvilke de handler, som er forkastelige. Om embedsmændene vil jeg sige, at det er for billigt at angribe dem, at sige, at de ikke magter opgaven, at de er udygtige, sådan som man stundom hører. Nej, jeg ved, at mange af dem, som f. eks. er ledere af eller med i handelsdelegationer, gør et fremragende arbejde under vanskelige forhold. Vi er dem tak skyldige for dette. Men tiden er i nogen grad løbet fra det hele. Og det tøjrsdrag, som en handelsdelegation har at virke i, er altfor snævert. Der skal nu engang to til en handel, og når en delegation har visse hovedretningslinier at gå efter, så må den derudover have en vis fri dispositionsret til at komme bedst muligt igennem.

Nu vil man måske indvende, at jeg dog selv har været med i den form for handel, som drives nu. Ja, det har jeg. Men jeg har ikke bedt derom, og jeg er også villig til at holde op, selv i dag. Men så længe jeg og andre af landbrugets folk i lignende stillinger har haft med den opgave at gøre, som jeg her har omtalt, nemlig afsætning af landbrugets produkter, så har vi søgt at få det bedst mulige ud af vor opgave under de foreliggende omstændigheder til gavn for landbruget og iøvrigt hele samfundet. Om vi, når denne lovgivning ikke er mere, skal tilbage til de gamle forhold, om vi kan det under hensyn til visse forhold

udefra, behøver der ikke at tages stilling til her i dag. Hvad der passede for 10 år siden i handelsforhold, er måske ikke det rigtige nu. Det må landbruget selv ordne, og det vil landbruget selv ordne, i samvirke med handelens folk, sådan som det vil falde naturligt.

Jeg vil slutte med at udtale, at vi må ønske dette lovforslag i udvalg, så at man der kan behandle alle de forhold, der spiller ind.

Peder Jakobsen: Jeg vil gerne begynde med at rette en tak til den højtærede landbrugsminister, fordi dette lovforslag er fremsat på et så tidligt tidspunkt. Loven udløber først den 31. marts, og når vi tidligere har behandlet lovforslaget, har vi gerne kun haft ganske få dage til behandlingen. Jeg tager derfor tidspunktet for lovforslagets fremsættelse som udtryk for ministerens villighed til at deltage i arbejdet i et udvalg med at finde vej frem til afvikling af eksportudvalgene. Jeg tror, der er vej frem, og det har kun glædet mig, at der i den tale, det ærede medlem hr. Jørgen Gram har afleveret i dag, har lydt helt andre toner fra venstre, end tilfældet har været de andre år, og det skal det ærede medlem ikke have nogen utak for. Vi konservative siger endda tak til og håber, at der bliver lettere vej frem for et samarbejde, så at man virkelig kan komme til en afvikling af eksportudvalgene, og hvad dertil hører.

Jeg ved så udmærket, at der i de seneste år har lydt en endog væsentlig kritik imod eksportudvalgenes administration, men det bliver vel nødvendigt for mig at sige også i dag, at jeg afgjort ikke er på skalpejagt i så henseende. Det er ikke selve eksportudvalgenes administration, jeg er ude efter, men systemet selv, hvorefter staten overtager varen og sælger den, og kommer der private eksportører og ansøger om eksporttilladelse, fordi de kan finde vej for en eller anden landbrugsvarer, har det vist sig gang på gang, at disse private eksportører får afslag med en eller anden begrundelse. Vi må tilbage til den form at handle på, som vi havde før krigen, da landbrugets organisationer og de private eksportører hånd i hånd søgte at løse opgaven med salget af vore landbrugsprodukter.

De nuværende beføjelser for eksportudvalgene kom til under krigen, da tyskerne var her i landet. Da lå sagerne helt, helt anderledes, da oprettede man eksportudvalgene med deres beføjelser, fordi det gjaldt om at holde igen på varerne, sådan at lan-